Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0081

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)

Datum uitspraak	26 januari 2024
Klacht van	De consument
Tegen	flatexDEGIRO Bank AG, mede gevestigd te Amsterdam, verder te noemen DeGiro
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Nalatenschap. Lijfrente op naam erflater. Mededeling aan erfgenamen (onder wie de consument) dat zij een lijfrenterekening bij DeGiro moeten openen om vervolgens elders een nabestaandenlijfrente te kunnen inkopen. De consument opent een lijfrenterekening en maakt spaargeld daarnaar over. Later ontdekt zij dat geld op de lijfrenterekening niet zonder fiscale consequenties kan worden opgenomen. Het naar de lijfrenterekening overgemaakte geld wordt aan de consument teruggestort, maar zij moet wel inkomsten-belasting over de winst betalen. Naar het oordeel van de commissie is dit bedrag aan inkomstenbelasting geen schade die door ontoereikende informatieverstrekking is veroorzaakt.

1. Procedure

1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de door partijen ingediende stukken.

1.2 Naar het oordeel van de commissie is een mondelinge behandeling niet nodig.

1.3 De consument en DeGiro hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat zij elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De vader van de consument heeft een lijfrenterekening bij DeGiro gehad.

2.2 De vader van de consument is begin 2019 overleden. Erfgenaam waren de consument en haar zus. De nalatenschap is afgewikkeld door een executeur-testamentair.

2.3 De executeur-testamentair heeft DeGiro op 14 oktober 2019 bericht dat de vader van de consument was overleden. DeGiro heeft informatie gestuurd over de procedure in geval van een overlijden. De executeur-testamentair heeft de voor deze procedure vereiste stukken op 24 december 2019 aan DeGiro gezonden met de mededeling dat de nabestaanden-lijfrente bij een andere financiële onderneming zou worden ingekocht.

2.4 Op 13 januari 2020 heeft DeGiro gemaild dat beide erfgenamen – om elders een (nabestaanden)lijfrente te kunnen inkopen – een lijfrenterekening bij DeGiro moesten openen:

> *(...) Verder wil ik vriendelijk verzoeken om aangehangen formulier in te vullen teneinde de overboeking van de lijfrenterekening. Hiervoor is het noodzakelijk dat de erfgenamen eerst een lijfrenterekening bij DeGiro openen via [website]. (...)*

2.5 De consument heeft eind januari 2020 een lijfrenterekening bij DeGiro geopend. In verband daarmee heeft zij een acceptatieformulier ondertekend. Daarin staat:

> *(...) Door ondertekening van dit Acceptatieformulier Beleggingsdiensten Lijfrenterekening geeft Cliënt aan dat Cliënt wenst te beleggen op een Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening. Lijfrenterekening is een fiscaal begrip waarbij onder nadere voorwaarden en beperkingen fiscale voordelen gelden. (...) Op de Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening is (...)het document Additionele voorwaarden en informatie Lijfrenterekening van toepassing. (...)*

2.6 De consument heeft vanaf 2 maart 2020 bedragen overgemaakt naar de lijfrenterekening die zij in januari 2020 had geopend. In totaal heeft zij een bedrag van € 37.800,- overgemaakt.

2.7 Op 16 april 2020 heeft de executeur-testamentair aan DeGiro gemaild:

> *(...) Ik heb overlegd met beide dochters (...). (...) Zij hebben ieder eerder al een pensioenrekening geopend ivm de afwikkeling van de pensioenrekening van [naam vader]. (...)*

2.8 DeGiro heeft op 20 april 2020 gemaild:

> *(...) Ik zie dat een van de dochters, [naam], al begonnen is met pensioensparen (meer gestort dan een identificatie storting en posities ingenomen) zij zou dus een extra pensioenrekening moeten openen.*
> *Verder is er bijna overeenstemming over de procedure om de lijfrente over te kunnen schrijven naar een partij die de uitkerende fase faciliteert.*
> *Zodra dit het geval is zal ik de benodigde papieren u[w] kant opsturen. In de tussentijd zou [naam consument] een registratie kunnen starten voor een tweede pensioenrekening. Hierbij is het belangrijk dat er niet meer gestort wordt dan de identificatiestorting. (...)*

2.9 DeGiro heeft op 22 april 2020 aan de executeur-testamentair gemaild:

> *(...) Aangezien wij de lijfrente alleen vanaf een rekening op naam van de kinderen naar [naam bank] kunnen overboeken die niet reeds gebruikt wordt is het van belang dat [naam consument] een nieuwe pensioenrekening opent. (...)*

2.10 In vervolg op deze e-mail heeft de consument een tweede lijfrenterekening geopend. De eerste door haar geopende lijfrenterekening heeft zij daarna gebruikt als persoonlijke beleggingsrekening.

2.11 Bij haar aangifte inkomstenbelasting over 2020 ontdekte de consument dat het geld op haar eerste lijfrenterekening geblokkeerd was en niet zonder fiscale gevolgen kon worden opgenomen. Naar aanleiding daarvan heeft zij bij DeGiro een klacht ingediend.

2.12 In 2023 heeft de Belastingdienst ermee ingestemd dat het naar de eerste lijfrenterekening overgemaakte bedrag aan de consument werd teruggestort. Daarbij werd vermeld dat de op dit bedrag behaalde winst alleen kon worden teruggestort als inkomstenbelasting over deze winst werd betaald.

2.13 Overgelegd is het document 'Additionele voorwaarden en informatie. Netto Lijfrenterekening' (hierna: de additionele voorwaarden). Daarin staat:

> *1. Inleiding*
> *In aanvulling op de Overeenkomst Beleggingsdiensten gebruikt DeGiro dit document (...) om met Cliënt afspraken te maken die het mogelijk maken om op de Persoonlijke Pagina te beleggen conform de vereisten (...) voor een Netto Lijfrenterekening en om Cliënt te informeren over de Netto Lijfrenterekening.*
> *(...) Voor de fiscale behandeling van Netto Lijfrenterekeningen gelden complexe wettelijke regels. Het is bij een Netto Lijfrenterekening belangrijk dat u die regels goed kent en dat u zich daar ook goed aan houdt.*
> *(...)*
> *3.3 Fiscaal advies*
> *De Netto Lijfrenterekening is een fiscaal gefaciliteerde mogelijkheid om kapitaal op te bouwen voor later. Aan de Netto Lijfrenterekening zijn wettelijke eisen en beperkingen verbonden. U dient goed uit te zoeken wat op u, in uw situatie, van toepassing is. DeGiro verleent geen fiscaal advies.*
> *(...)*
> *4.8 Voor wie is een Lijfrenterekening voordelig?*
> *Of (...) het voor u voordelig is om vermogen op te bouwen op een Netto Lijfrenterekening, hangt af van uw persoonlijke situatie en van toekomstige ontwikkelingen.*
> *(...)*
> *Voordelen:*
> *- Het vermogen dat u binnen de grenzen van de wet aanhoudt op een Netto Lijfrenterekening is uitgezonderd van de box 3 belasting (...).*
> *- Het vermogen op een Netto Lijfrenterekening is geblokkeerd.*

Dat maakt het wellicht voor u makkelijker om vermogen op te bouwen (...).
Nadelen:
- Het vermogen (...) op een Netto Lijfrenterekening (...) is geblokkeerd. U kunt er niet zonder kosten (een belasting in box 3) aankomen (...). (...)

Klacht, vordering en verweer

2.14 De consument vordert dat DeGiro wordt veroordeeld tot schadevergoeding. In haar reactie van 9 oktober 2023 noemt zij een schadebedrag van (afgerond) € 1.650,-. Dit is de belasting die de consument verwacht te moeten betalen over de winst op haar eerste lijfrenterekening.

2.15 De vordering berust op de stelling dat DeGiro onvoldoende informatie heeft verstrekt over de lijfrenterekening. Dit geldt des te meer omdat de consument op verzoek van DeGiro een lijfrenterekening heeft geopend, maar daarbij niet is gewezen op de kenmerken en beperkingen van dit type rekening, in het bijzonder het feit dat het een geblokkeerde rekening betreft en dat het opnemen van geld op een lijfrentekening fiscale gevolgen kan hebben.

2.16 DeGiro heeft verweer gevoerd. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 In haar verweerschrift heeft DeGiro aangevoerd dat de consument het probleem zelf kan oplossen door een verzoek aan de Belastingdienst om de gestorte bedragen zonder fiscale boete terug te storten. Volgens DeGiro maakt de consument misbruik van bevoegdheid als bedoeld in artikel 3:13 van het Burgerlijk Wetboek door desondanks een klacht bij Kifid in te dienen. De commissie verwerpt dit verweer omdat de consument tijdens deze procedure een dergelijk verzoek aan de Belastingdienst heeft gedaan en daarna heeft medegedeeld dat het in deze procedure alleen nog gaat om de vraag of de belasting over winst op de lijfrenterekening moet worden vergoed. Na deze mededeling van de consument is DeGiro niet meer ingegaan op haar beroep op misbruik van bevoegdheid. Dat er sprake is van misbruik van bevoegdheid is daarom niet gebleken.

3.2 Partijen verschillen van mening over de vraag of de consument voldoende is geïnformeerd over de lijfrenterekening die zij moest openen. DeGiro stelt dat een klant die geld op een lijfrenterekening stort een waarschuwing te zien krijgt. Verder verwijst zij naar het acceptatieformulier en de additionele voorwaarden. De consument brengt hiertegen in dat DeGiro, behalve een link die zij kon aanklikken, geen inlichtingen heeft verstrekt over de kenmerken en risico's van een lijfrenterekening, terwijl zij de consument verzocht een lijfrenterekening te openen voor andere doeleinden dan het reguliere doel (pensioenbeleggen).

3.3 De commissie constateert dat DeGiro de instructie tot het openen van een lijfrenterekening heeft gegeven aan de executeur-testamentair – die de nalatenschap ten behoeve van consument en haar zus afhandelde – zodat elders een nabestaandenlijfrente kon worden ingekocht. In deze specifieke context rust op DeGiro geen extra zorgplicht of informatieplicht tot het voorlichten van haar klant over het specifieke doel van de lijfrenterekening en de beperkingen die dat meebrengt voor het gebruik van de rekening. Wel is DeGiro in die situatie verplicht informatie verstrekken voor zover dit redelijkerwijs relevant is voor een adequate beoordeling van de lijfrenterekening. Uit de stukken blijkt dat de consument erop is gewezen dat voor een lijfrenterekening andere fiscale regels gelden dan voor een reguliere beleggingsrekening. In het acceptatieformulier (zie 2.5) staat immers dat 'Lijfrenterekening een fiscaal begrip [is] waarbij onder nadere voorwaarden en beperkingen fiscale voordelen gelden' en wordt voor meer uitleg verwezen naar de additionele voorwaarden. Dat de consument in de veronderstelling verkeerde dat zij extra geld kon storten op de lijfrenterekening en daarmee zonder fiscale restricties kon beleggen moet daarom voor haar rekening blijven.

Gezien het voorgaande is niet gebleken dat de schade die de consument vergoed wenst – belasting over winst op de lijfrenterekening – is veroorzaakt door ontoereikende informatieverstrekking en daarom door DeGiro zou moeten worden vergoed. De vordering van de consument zal daarom worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen de uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot zes weken na de dag van de uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na verzending van de uitspraak kunt u verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen twee weken na verzending van de uitspraak verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de commissie niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl